

Arbeids- og Sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Deres referanse 14/2105
Vår referanse 2014/3981-3 721.0 RIM
Saksbehandler Randi-Irene Midthaugen, tlf. 61 26 60 48

Dato 05.09.2014

Høringsuttalelse - plikt til å stille vilkår om deltakelse i aktivitet ved tildeling av økonomisk stønad til livsopphold - endring i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 20

Fylkesmannen i Oppland viser til Arbeids- og sosialdepartementets høringsbrev av 4. juni 2014.

Det er i dag gitt anledning til at kommunene kan stille krav om aktivitet ved tildeling av økonomisk stønad. Dette brukes i varierende grad av kommunene i Oppland i dag.

Økt bruk av vilkår krever imidlertid at det finnes tilbud om ulike aktiviteter og at kontoret har tilstrekkelig ressurser til å foreta individuelle vurderinger og å følge opp.

Fylkesmannen i Oppland tilbyr gjennom prosjektet «Ung i Oppland» arbeidstrening til unge mennesker som faller utenfor skole og arbeidsliv. Det gir resultater. Vi har siden høsten 2011 tatt i mot 19 ungdommer. Over en periode på 6-12 måneder får de erfaring og innsikt i hvordan arbeidslivet fungerer. Utvelgelsen av ungdom skjer i et samarbeid med Oppfølgingstjenesten, NAV, Lipro og Fretex. Ungdommene har fast tilhørighet til en fagavdeling. De kan arbeide full uke hos Fylkesmannen, eller de kan kombinere med skolegang eller annet tilpasset opplegg. Resultatene er gode.

Dette viser at et godt samarbeid med næringslivet gir gode resultater. Det er det som må til for å lykkes med å få flere ut i arbeid og aktivitet.

NAV har en arbeidsrettet brukeroppfølgning som bygger opp under individuelle vurderinger og hvordan følge opp. Det vil også være viktig å se vilkår opp mot NAV-lovens § 14a. Alle som ønsker eller har behov for bistand fra NAV skal vurderes ut fra hvor stort bistandsbehov de har.

Råd- og veiledningstjenesten på NAV-kontorene vil bli viktigere ved innføringen av økt bruk av vilkår. Det må informeres grundig og legges til rette for den enkelte. Det kommer ikke fram i høringsnotatet hvordan departementet ser § 17 opp mot § 20.

Departementet skriver i sitt høringsnotat det vil føre til større krav til vurdering av hensiktsmessige aktiviteter knyttet til hver søknad. Det vil også kreve at det tas aktivt stilling til om stønadsmottakeren er omfattet av rett til kvalifiseringsprogram eller faller inn under

garantiordninger som gir rett til tiltak. Dette er imidlertid vurderinger som NAV-kontorene også i dag skal gjøre ved behandling av søknader om økonomisk stønad. Denne presiseringen er viktig i forhold til det videre arbeidet med kvalifiseringsprogrammet.

Aktivitetsplikt er ressurskrevende å følge opp og gi innhold. Uten tilstrekkelig midler/personalressurser vil oppfølging av lovendringen bli vilkårlig og kan gi en opplevelse av urettferdighet blant de aktuelle klientene. Arbeidsgivere, både kommunale, statlige og private, bør ha en plikt til å gi aktuelle stønadsmottakere en mulighet.

Ved endringen av § 20 bør det presiseres nærmere i rundskriv hva som ligger i tungtveiende grunner. I tillegg bør det komme tydelige og klare retningslinjer ved sanksjoner. Det vil si hva som kan trekkes ut og ikke, samt hvilke hensyn som skal tas ved barn i familien.

Konklusjon

Fylkesmannen i Oppland er positive til at det stilles vilkår ovenfor klienter som mottar økonomisk stønad. Det som blir viktig er at det fortsatt foretas en individuell vurdering i den enkelte sak/søknad.

Fylkesmannen i Oppland er positive til den delen av forslaget som innebærer at kommunene får en plikt til å ha aktivitetstilbud for stønadsmottakere som har behov for kvalifiserings- og kompetansehevende tilbud. Dette kan bidra til større variasjon og flere egnede tilbud.

Kristin Hille Valla

Hans Tomter
Fylkeslege